

Opfer der Shoa

BASISINFORMATION und AUFGABENSTELLUNG

Millionen Menschen wurden in Konzentrationslagern ermordet oder kamen in der Shoa (im Holocaust) um.

Nach dem Ende des Zweiten Weltkriegs versuchten viele Überlebende ihre Angehörigen zu finden. Diese Suche gestaltete sich nach den Wirren des Krieges jedoch äußerst schwierig. Man denke nur an die Zerstörung vieler Städte und Dörfer, die Flucht, Verschleppung und den Tod von Millionen Menschen, die Vernichtung von Dokumenten etc.

Ins Ausland geflohene Juden und Jüdinnen wussten vielfach nicht, was aus ihren Angehörigen in der Heimat geworden war. Kinder suchten nach ihren Eltern, Eltern nach ihren Kindern. Zeugen wurden befragt, Berichte gesammelt und Listen der Vermissten und Toten zusammengestellt, um über den Verbleib bzw. das Schicksal von Menschen Bescheid zu wissen. Häufig waren keine Belege mehr aufzufinden und die betroffenen Personen wurden als „vermisst“ deklariert und dann nach Jahren für „tot“ erklärt.

Erst mit den Kriegsverbrecher-Prozessen und der historischen Aufarbeitung der Geschichte des Zweiten Weltkriegs und der Shoa wurde man sich der Dimensionen des Völkermordes bewusst.

In Yad Vashem wurden und werden „Pages of Testimony“ (Gedenkblätter) gesammelt und archiviert. Verwandte gedenken damit ihrer toten Familienangehörigen, die sie in der Shoa verloren haben: www.yadvashem.org (The Central Database of Shoah Victims' Names)

Selten sind Fotos, die diesen Seiten beigelegt wurden. Die folgenden drei Seiten stammen aus der Opfer-Datenbank von Yad Vashem.

Bitte nutzen Sie die folgenden Adressen:

Margot Gruenewald http://207.232.26.141/YADVASHEM/16051232_275_6314/164.jpg

Simon Jacobs http://207.232.26.141/YADVASHEM/18031856_242_5011/102.jpg

Benjamin Trauger http://207.232.26.141/YADVASHEM/02111518_268_7339/234.jpg

Aufgabenstellung:

- Welche Informationen lassen sich zu den Personen finden?
- Wer hat die jeweilige Seite ausgefüllt, um an den/die Betreffende/n zu erinnern?
- Warum macht dies vielleicht ein Überlebender?
- Recherchieren Sie unter www.yadvashem.org zu Personen Ihrer Heimatgemeinde oder Region! (Nützen Sie auch andere Opferdatenbanken, wie zum Beispiel jene des DÖW – <http://de.doew.braintrust.at/shoahopferdb.html> – oder der Gedenkstätte Auschwitz-Birkenau – http://en.auschwitz.org.pl/m/index.php?option=com_wrapper&Itemid=31.)

YAD VASHEM

The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority

Hall of Names

יד ושם

רשות הזיכרון לשואה ולגבורה

היכל השמות

Page of Testimony דף עד

דף עד לרישום והנצחה של הנספים בשואה; נא למלא דף עבור כל נספה בנפרד, בכתב כרוד וכאותיות דפוס.
Page of Testimony by commemoration of the Jews who perished during the Holocaust; please fill in a separate form for each victim, in block capitals.

תפקיד היסודי המוטל על הקהילה היהודית ב-1943 קובע בפירוט כי 'משיבת על יד ושם חלק חשוב מאז הוקמה את זכרם של כל אלה שגם זכרם חיוני לנו. אנו זקוקים לדאוג להקמת המוזיאון לזכר השואה ולהנצחת שמותיהם בליל החיפזים לזכר השואה.
The Martyrs and Heroes Remembrance Law 5713-1953 determines in section 2 that: 'The task of Yad Vashem is to gather into the formalized memorial regarding all those members of the Jewish people who laid down their lives, who fought and rebelled against the Nazi enemy and his collaborators, and to perpetuate their names and those of the communities, organizations and institutions which were destroyed because they were Jewish.'

Maiden name: Gruenewald	שם משפחה לפני השואה: גרונוואלד	Victim's family name: Gruenewald	שם משפחה של הנספה: גרונוואלד
Previous/other family name:	שם משפחה קודם/אחר:	First name (also nicknames): Margot	שם פרטי (גם שם חיבה/כינוי):

Approx. age at death: 17	גיל משוער בעת המות: 17	Date of birth: 12.6.1926	תאריך לידה: 12.6.1926	Gender: M/F ז/נ	מין: ז	Tel: ז	תלד: ז
Nationality: German	מדינות: German	Country: Germany	ארץ: Germany	Region: Westphalia	מחוז: Westphalia	Place of birth: Bielefeld	מקום לידה: Bielefeld
Victim's Family name: father: Gruenewald	שם משפחה: גרונוואלד	First name: Albert	שם פרטי: אלברט	אב הנספה:			
Victim's Maiden name: mother: Wolff	שם לפני הנישואין: וולף	First name: Selma	שם פרטי: סלמה	אם הנספה:			
Victim's wife: single	מס' ילדים: single	Family status: single	מצב משפחתי: single	Maiden name: single	שם לפני הנישואין: single	First name: single	שם פרטי: single
Address: Bielefeld Muehlenstr.7	כתובת: Bielefeld Muehlenstr.7	Country: Germany	ארץ: Germany	Region: Westph.	מחוז: Westph.	Permanent residence: Bielefeld	מקום מגורים קבוע: Bielefeld
Member of org./movement: none	חבר בארגון/תנועה: none	Place of work: none	מקום העבודה: none	Profession: none	מקצוע: none		
Address: Bielefeld Muehlenstr.7	כתובת: Bielefeld Muehlenstr.7	Country: Germany	ארץ: Germany	Region: Westph.	מחוז: Westph.	Residence before deportation: Bielefeld	מגורים לפני הנידון: Bielefeld
אירועים / פעילות והקשרות בזמן המעבר (מקור / גירוש / גטו / מחנה / צעדת מוות / מסתור / בריחה / התנגדות / לשימה). Places, events and activities during the war: ghetto / camp / death march / hiding / escape / resistance / combat.							
Date of death: 1943 / 1944	תאריך המות: 1943 / 1944	Country: Germany	ארץ: Germany	Region: Auschwitz	מחוז: Auschwitz	Place of death: Gaschamber	מקום המות: Auschwitz Gaschamber
Circumstances of death: Gaschamber נסיבות המות: Gaschamber							
אני, הח"ט, מסמך בזה כי העדות שספרתי על גרסייה נכונה ומאמתית לפי מיטב ידיעתי והכרתי. I, the undersigned, hereby declare that this testimony is correct to the best of my knowledge.							
Previous/maiden name: Gruenewald	שם משפחה קודם: Gruenewald	Family name: Gruenewald	שם משפחה: Gruenewald	First name: Helmut	שם פרטי: הלמוט		
State/Zip code: 52074	אזור/מיקוד: 52074	City: Bielefeld	עיר: Bielefeld	Apartment: 15	דירה: 15	Entrance: 15	כניסה: 15
Street: Muehlenstr. 7	מס' בית: Muehlenstr. 7	House: Muehlenstr. 7	מס' בית: Muehlenstr. 7	Street: Muehlenstr. 7	רחוב: Muehlenstr. 7		
Relationship to victim (last/other): brother	הקשר (מספחית/אחרת) לנספה: brother	I am / I was a survivor: I am a survivor	אני / הייתי נרצח/ה: I am a survivor	Tel: 0522 285810	טל: 0522 285810	Country: Germany	מדינה: Germany
ביצע הנספה יחסי במהלך / מסתור / כוחות בריחה / בריתות / מחנות (תקף בעת) During the war I was in a camp / ghetto / forest / the resistance / in hiding / had false papers (false identity card)							
Date: 20.9.1999	תאריך: 20.9.1999	Place: Bielefeld	מקום: Bielefeld	Signature: <i>Helmut Gruenewald</i>	חתימה: <i>Helmut Gruenewald</i>		

YAD VASHEM

Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority

P.O.B. 3477 Jerusalem, Israel

דף עדות
עדות בלאט

A Page of Testimony

אוסטראישע יודישע געזעץ
פון אומקום און גבורה

<p>THE MARTYRS' AND HEROES' REMEMBRANCE LAW, 5713-1953 determines in article No. 2 that —</p> <p>The task of YAD VASHEM is to gather into the homeland material regarding all those members of the Jewish people who laid down their lives, who fought and rebelled against the Nazi enemy and his collaborators, and to perpetuate their</p>	<p>דאס געזעץ צום אנדענק פון אומקום און גבורה — יד ושם, תשי"ג 1953</p> <p>טעלט פאס אין פארבאנדל נומער 2:</p> <p>די אויפגאבע פון יד ושם איז איינצואסלען אין הייליגן דעם אנדענק פון אלע יידן, וואס זענען נשחט, האבן זיך מסר נפש געווען, בעקעמט און זיך אנטקעגנגעשטעלט דעם נאציסן שונא און זיינע ארויסגעלעפער, און זיי אלעמען, די קהילות, די ארגאניזאציעס און אינדיבידועלע, וועלכע זענען געווארן צוליב זייער אנבעהריקייט צום יידישן פאלק — טעלן א דענקמאל. (געזעץ פון 22, י"ז אלול תשי"ג, 28.8.1953)</p>
	<p>1. פאמיליע נאמען * Family name *</p> <p><u>Jacobs</u></p>
	<p>2. מאדאמען (פאמיליע נאמען פאר דער הייליג) First Name (maiden name)</p> <p><u>Simon</u></p>
	<p>3. געבורט-דאטע Date of birth</p> <p><u>1925</u></p>
	<p>4. ארט פון געבורט (טאט, לאנד) Place of birth (town, country)</p> <p><u>Rotterdam Holland</u></p>
	<p>5. נאמען פון פאטער Name of father</p> <p><u>Phillip. Jacobs</u></p>
	<p>6. נאמען פון מוטער Name of mother</p> <p><u>Elisabet Grietje HAAGMAN</u></p>
<p>7. נאמען פון מאן אדער פון פרוי און איר מיידלעך-פאמיליע Name of spouse (if a wife, add maiden name)</p> <p><u>daughter</u> Profession</p>	
<p>9. טאבילע וואוינארט Place of residence before the war</p> <p><u>Amsterdam</u></p>	
<p>10. וואוינערטער בעת דער מלחמה Places of residence during the war</p> <p><u>Amsterdam</u></p>	
<p>11. ארט, עייט און אומשטענדן פון טויט Circumstances of death (place, date, etc)</p> <p><u>Auschwitz.</u></p>	
<p>I, the undersigned <u>LHF. HAAGman.</u> איר, דער אונטערזעצער residing at (full address) _____ וואס וואוינט (פולער אדרעס) relationship to deceased <u>niece</u> קרובשאפט</p> <p>hereby declare that this testimony is correct to the best of my knowledge. דערקלער דערמיט, אז די עדות וואס איך האב דא איבערגעגעבן, מיט אלע פרטים, איז א ריכטיקע לויט מיין בעסטען וויסן.</p> <p>אונטערשריפט _____ ארט און דאטע <u>24-10-91</u> Signature <u>LHF. Haagman</u></p>	
<p>...ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם... אשר לא יכרת: ...even unto them will I give in mine house and within my walls a place and a name... that shall not be cut off.</p>	
<p><u>Nederland</u> • ביטע אנשרייבן יעדן נאמען פון אומגעקומענע אידן א באזונדער בלאט. Please inscribe the name of each victim of the Holocaust on a separate form.</p>	

YAD VASHEM

The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority
Hall of Names - P.O.B. 3477, Jerusalem 91034

יד ושם

רשות הזיכרון לשואה ולגבורה
היכל השמות - ת.ד. 3477, ירושלים 91034

Page of Testimony דף עד

דף עד לרישום והנצחה של הגשפים בשואה; נא למלא דף עבור כל נספה בנפרד, בכתב
memoriation of the Jews who perished during the Holocaust; please fill in a separate form for each victim, in block capitals

חוק זיכרון השואה התחולל-תשי"ג 1953 קובע בסעיף ס"ג כי יוקדשו על ידי וועד המלחמה אל המלחמה את זכרם של כל אלה שמי וזמן יהודי
שנפל ונסחר את נפשו, נלחם ומרד במשך המלחמה ובמהלך המלחמה על חביו, חסם, מקלחת, לטובתם ולפניות שיהיה בגלל המתיחותם לעם היהודי
The Martyrs' and Heroes' Remembrance Law 5713-1953 determines in section 2 that: "The task of Yad Vashem is to gather into the honorable memorial
regarding all those members of the Jewish people who laid down their lives, who fought and rebelled against the Nazi enemy and his collaborators,
not to perpetuate their names and those of the communities, organizations and institutions which were destroyed because they were Jewish".

Victim's family name:		שם משפחה של הנספה:		שם משפחה לפני הנישואין:		שם משפחה קודם/אחר:	
TRAUGER /		טראוגר		BENJAMIN /		בנמיין	
Victim's first name:		שם פרטי:		מין:		תאריך לידה:	
JAKOB /		יאקוב		M F N		01/03/1927	
Victim's maiden name:		שם פרטי:		מדינה:		מקום לידה:	
REGINE /		רגינה		FRANCE		PARIS-	
Victim's father:		שם משפחה:		שם פרטי:		אב הנספה:	
TRAUGER /		טראוגר		JAKOB /		יאקוב	
Victim's mother:		שם משפחה:		שם פרטי:		אם הנספה:	
TAROF /		טרוף		REGINE /		רגינה	
Victim's wife/husband:		שם משפחה:		שם פרטי:		אשת/בעל של הנספה:	
Address:		מדינה:		מקום מגורים קבוע:		מקום מגורים לפני הגירוש:	
10, RUE SOABIER - FRANCE		FRANCE		PARIS-		PARIS -	
Date of death:		מדינת הולדת:		מקום המות:		סיבות המוות:	
ARRESTED ON 29 DECEMBER 1942 TO DRANCY, SEND TO AUSCHWITZ ON 13 Feb 1943		POLAND		AUSCHWITZ		Probably GAZ CHAMBER	
אני, הח"מ, מצהיר בזה כי העדות שמסרתי על פרטיה נכונה ואמיתית לפי מיטב ידיעתי והכרתי. I, the undersigned, hereby declare that this testimony is correct to the best of my knowledge.							
Previous/maiden name:		שם משפחה קודם:		שם משפחה:		שם פרטי:	
M		TRAUGER /		טראוגר		BRUNO /	
State/Zip code:		עיר:		מדינה:		מדינה:	
[Redacted]		[Redacted]		ISRAEL /		ישראל	
Relationship to victim (family/other): NEPHEW'S SON I am / I am not a survivor							
Date: 15/08/1999 Place: ירושלים Signature: Trauger							

73449

Opfer der Shoa

LÖSUNG

- Informationen zu den Personen: vgl. Angaben in der Materialsammlung
- Die jeweiligen Seiten wurden von Überlebenden bzw. Familienangehörigen ausgefüllt: Bruder, Nichte, Großneffe
- Überlebende fühlen sich mitunter schuldig, weil sie überlebt haben. Das erscheint ungewöhnlich, ist aber eine häufig auftretende Reaktion Holocaust-Überlebender. Nach dem Ende des Zweiten Weltkriegs machten sich viele Überlebende auf die Suche nach Familienangehörigen, Freunden und Bekannten. Ihr Schicksal war oft über viele Jahre nicht zu klären, teils gab es Gewissheit, teils gab es nur „letzte Nachrichten“ (z. B. in Form von Eintragungen in Transportlisten), teils galten Personen als „verschollen“ oder wurden gerichtlich für „tot“ erklärt.
Es ist vielen Überlebenden ein Anliegen, dass ihre in der Shoa getöteten Familienmitglieder, Freunde und Bekannten nicht vergessen werden. Ihr Name, Informationen zu ihrer Person und ihr Schicksal sollen dokumentiert werden. Mit einem Foto kann dem Namen ein Gesicht und damit mehr Identität gegeben werden.
Es ist eine Form der Bewältigung eines Verlusts und zugleich eine sinnstiftende Handlung, weil auf diese Weise – gemeinsam mit Millionen anderen – ein Zeichen für die Nachwelt gesetzt wird.
- Wenn Sie über Juden und Jüdinnen in Wiener Neustadt recherchieren, dann nützen Sie dazu die beiden Literaturgrundlagen, welche Personen-Daten und Auszüge aus Datenbanken (der Sammlung Sulzgruber) enthalten:
Sulzgruber, Werner: Die jüdische Gemeinde Wiener Neustadt. Von ihren Anfängen bis zu ihrer Zerstörung. Wien: Mandelbaum 2005.
www.mandelbaum.at/books/764/6936
Sulzgruber, Werner: Das jüdische Wiener Neustadt. Geschichte und Zeugnisse jüdischen Lebens vom 13. bis ins 20. Jahrhundert. Wien: Mandelbaum 2010.
www.mandelbaum.at/books/764/7335